

RIS 164920

Den Haag, 23 juni 2009

Aanleiding

Op 1 mei 2009 is de Experimentenwet BedrijvenInvesteringsZone (BIZ) in werking getreden. Deze Experimentenwet heeft een tijdelijk karakter en vervalt met ingang van 1 juli 2015. Daarmee komt een uniek instrument beschikbaar, dat er op neerkomt, dat de kosten van een door de meerderheid van ondernemers gesteund initiatief om de kwaliteit van een winkelgebied of bedrijfsterrein te verbeteren, over alle ondernemers worden omgeslagen. De raad stelt hiertoe een nieuwe heffing vast: de BIZ-bijdrage. De opbrengst van deze BIZ-bijdrage wordt als subsidie overgedragen aan de Vereniging of Stichting BIZ, waaruit de kosten van de projecten worden betaald. Het is een instrument vóór en dóór ondernemers, waarvan de ondernemers ook zelf de kosten dragen. Doordat alle ondernemers verplicht bijdragen blijven de kosten laag en zijn er geen “freeriders” (ondernemers die wel profiteren maar niet meebetalen). De financiering van de BIZ-projecten wordt voor maximaal 5 jaar zeker gesteld. Het ondernemersklimaat in de buurt wordt verbeterd, wat moet leiden tot een verbetering van het ondernemersrendement. Het is niet alleen van waarde voor het gebied zelf, maar ook voor de stad als geheel. Voorwaarde is wel dat de gemeente zorgt voor het basisniveau van schoon, heel en veilig. De Experimentenwet stelt nog andere voorwaarden en waarborgen, waarop in de bijlage wordt ingegaan.

De gemeente Den Haag heeft al in 2006 samen met het bedrijfsleven en vijf andere steden (Alkmaar, Haarlem, Leiden, Rotterdam en Wageningen) een intentieverklaring opgesteld met het verzoek aan de regering tot nieuwe wet- en regelgeving voor wat toen nog Business Improvement Districts (BID) heette. Doelstelling was om in Den Haag een BID in het gebied City Center te kunnen starten. Voor zover nu bekend is de belangstelling verbreed tot Frederik Hendriklaan, Dierenselaan, Keizerstraat, Leyweg, Paul Krugerlaan, Forepark, ZKD, Hofkwartier, Buurtschap Noordeinde, Pleinkwartier, Paleispromenade, Denneweg/Frederikstraat en City Center.

Gemeentelijke standpuntbepaling t.a.v. BI-zones

Het College van B&W wil gehoor geven aan de wensen van de ondernemersorganisaties door de invoering van de BI-zones te stimuleren en -waar gewenst- te faciliteren. Het College wil daarvoor de komende startperiode € 1 miljoen inzetten. Uitgangspunt hierbij is en blijft dat het gaat om een instrument vóór en dóór ondernemers, maar in veel gevallen is het te veel gevraagd om de initiatiefnemers ook de startkosten voor hun rekening te laten nemen. Bovendien zullen, als het initiatief ook direct bijdraagt aan een gemeentelijk belang, de ondernemers ongetwijfeld de gemeente om een projectbijdrage vragen. In dit raadsvoorstel zal worden ingegaan op de inzet van de middelen. Er is daarbij nadrukkelijk geluisterd naar de wensen en meningen van de ondernemersorganisaties in de stad (KvK, VNO-NCW, MKB, BOF, VvE binnenstad, KHN).

Het College komt tot deze positieve houding, omdat de BI-zones een belangrijk instrument zijn om de aantrekkingskracht van winkelgebieden en bedrijventerreinen en ook het ondernemingsklimaat in de stad als geheel te verbeteren. Bovendien kunnen BI-zones de organisatiegraad van ondernemers verhogen. Tenslotte kunnen BI-zones bijdragen aan beleidsmatige doelstellingen, onder meer ter versterking van Den Haag als winkelstad, de aanpak van de binnenstad en van winkelstraten en de versterking van de krachtwijken.

Er is in Den Haag al veel en goede ervaring met de samenwerking tussen gemeente en bedrijfsleven, o.a. vanuit de inzet van winkelstraatmanagers, KVO-trajecten en de publiek-private samenwerking in de binnenstad. De BI-zones liggen in het verlengde hiervan en zijn een logische volgende stap vooral gericht op het eerlijker delen van de lasten en kan daardoor veel effectiever zijn dan de eerdere samenwerkingsvormen.

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd bij de gemeentelijke opstelling ten opzichte van BIZ-initiatieven:

- Allereerst moet het een instrument vóór en dóór ondernemers blijven. Dit betekent dat het initiatief en de eindverantwoordelijkheid in handen liggen van de ondernemers en de gemeente een BIZ niet kan of wil opleggen.
- De ondernemers bepalen dan ook zelf de activiteiten. Het kan bijvoorbeeld gaan om verbeteren verkeersvoorzieningen, bewegwijzering, groenvoorziening, afvalinzameling, verlichting, schoonmaak, onderhoud, brandveiligheid, graffitiwrijving, promotie en marketing (de twee laatste alleen gerelateerd aan BIZ-projecten) en het vergroten van de veiligheid door extra beveiligings- en bewakingsmaatregelen. Deze activiteiten zijn aanvullend op het basisniveau waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Zolang de activiteiten vallen binnen de grenzen van de Experimentenwet BIZ en het gemeentelijk beleid en ze het publieke belang, zoals het algemeen ondernemersklimaat, mede dienen, zal de gemeente daaraan zijn medewerking verlenen.
- BI-zones kunnen worden toegepast op verschillende typen van aaneengesloten gebieden: bedrijventerreinen, toeristische gebieden, winkel- en horecagebieden.
- Een BIZ mag er niet toe leiden dat de gemeente zijn publieke taken minder goed uitvoert of afschuift op een BIZ-organisatie. Daarom zal de gemeente met de BIZ-organisatie (indien relevant en door de ondernemers gewenst) afspraken maken over de gemeentelijke inzet, o.a. op het gebied van schoon, heel en veilig. Dit kan gebeuren in een zgn. Service Level Agreement (SLA).
- Er wordt geen maximum gesteld aan het aantal BIZ-initiatieven in Den Haag. Wel stelt het college een minimale omvang van een BIZ voor (bagatelbepaling), nl. een minimum jaarbudget van € 20.000 en een minimum aantal bedrijven van 20. Onder bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld een bedrijfsterrein met weinig maar grote ondernemingen) kan een uitzondering op het vereiste aantal bedrijven gemaakt worden.

Het college zal de uitvoeringsovereenkomst, waarin staat wat de BIZ gaat doen, wat dat kost en wat met de gemeente is afgesproken, toetsen aan bovenstaande uitgangspunten. Aan de raad wordt de BIZ-heffingsverordening ter vaststelling voorgelegd, die ertoe dient om de kosten van de projecten uit de uitvoeringsovereenkomst om te slaan over alle ondernemers. Na een positief besluit van de raad zal het college conform de Experimentenwet BIZ de schriftelijke stemming organiseren. De stemming zal volgens de vereisten van de Wet BIZ tot de volgende meerderheid van de bijdrageplichtige ondernemers moeten leiden:

- Het minimale responspercentage is 50%;
- Minimaal twee derde van de uitgebrachte stemmen moet het voorstel steunen;
- Deze voorstemmers vertegenwoordigen meer dan 50% van de WOZ-waarde van alle stemmers.

Als er wordt gekozen voor een gelijk bedrag voor iedere bijdrageplichtige is de derde voorwaarde niet van toepassing.

Als deze procedure goed verlopen is, zal de gemeente de BIZ-bijdrage heffen en innen, de opbrengst als subsidie aan de Vereniging of Stichting BIZ overdragen en toezien op de uitvoering.

Hoe kan de gemeente aan het succes van de BI-zones bijdragen?

Hoewel het initiatief en het draagvlak voor een BIZ vanuit de ondernemers moet komen, wil de gemeente BI-zones wel zoveel mogelijk ondersteunen en faciliteren. Dat kan door de procedures zo snel en transparant mogelijk te maken en de bijdrage van de verschillende diensten te coördineren. Uiteraard kan de gemeente worden aangesproken op inhoudelijke kennis en –indien gewenst– projectmatige ondersteuning als er een gemeentelijk belang in het geding is. Het daarvoor bestemde budget van € 1 miljoen voor de BI-zones kan mogelijk nog worden aangevuld met middelen uit het Europese programma “Kansen voor West”.

De besteding van het beschikbare budget.

De gemeentelijke inzet zal zich richten op zowel de voorbereidingsfase als de uitvoeringsfase:

1. In de voorbereidingsfase wil de gemeente het voor ondernemers zo eenvoudig mogelijk maken om een BIZ te starten. Daarnaast zal een deel van de beschikbare middelen in de startfase benodigd zijn om het gemeentelijke proces te organiseren en voor eenmalige investeringen om de gemeente “BIZ-klaar” te maken.
2. In de uitvoeringsfase wil de gemeente in de BI-zones de mogelijkheid hebben om bij te springen als de ondernemers om een projectbijdrage vragen en het project direct bijdraagt aan een gemeentelijk belang.

Het gemeentelijk het aandeel van kosten, die uit het budget worden gefinancierd, bedraagt 35% (inclusief systeemaanpassing belastingdienst), waardoor er 65% voor het bedrijfsleven (inclusief de kosten van de Kamer van Koophandel) beschikbaar is.

Ad 1. Ondersteuning van BI-zones in de voorbereidingsfase.

Het college wil het ondernemers zo eenvoudig mogelijk maken om een BIZ te starten. De gemeentelijke middelen zullen in samenspraak met het lokale bedrijfsleven ingezet worden op de volgende punten:

- Het inrichten van een **servicedesk** in de experimentele fase van de BIZ in samenwerking met de Kamer van Koophandel en mogelijke andere partijen
- een voorlichtings- en communicatietraject, waarin het Haagse bedrijfsleven wordt geïnformeerd over de (on)mogelijkheden van een BIZ en de wijze waarop ondernemers dit kunnen realiseren.
- Vanuit een BIZ-initiatief kunnen schriftelijke afspraken over het gemeentelijk onderhouds- en beheersniveau worden gemaakt. Hiervoor ontwikkelt de Dienst Stadsbeheer een **model-Service Level Agreement**, met tevens de mogelijkheid om extra diensten in te huren.
- Met het Haags bedrijfsleven zal een **model-businessplan**, **model-BIZ-uitvoeringsovereenkomst** en een **model-heffingsverordening** opgesteld worden, waarbij gebruik zal worden gemaakt van het voorbereidende werk van MKB Nederland en VNG.
- Een goed georganiseerd proces om te komen tot een BIZ is cruciaal voor de kans van slagen. Initiatiefrijke ondernemers zullen de kar moeten trekken, maar die zullen bij meer complexe BI-projecten in uitvoerende zin ondersteund moeten worden. Daarom zal de gemeente voor een aantal kansrijke initiatieven financiële ondersteuning bieden voor een **kwartiermaker** en/of het opstellen van een **businessplan**. Deze kwartiermaker moet -aangestuurd door de initiatiefnemende ondernemers- de input vanuit de ondernemers voor het businessplan organiseren en helpen het draagvlak te versterken. Voordat de gemeente middelen beschikbaar stelt moet de BIZ wel een indicatie kunnen geven van de kwaliteit van het initiatief en het potentiële draagvlak.
- De Gemeentelijke Belastingdienst (GBD) stelt de **heffingsverordeningen** op en denkt mee over een goede BIZ-procedure. Onderzocht wordt of voor de invoering van de BIZ-bijdrage het geautomatiseerde belastingsysteem van de GBD (IBS 2000) moet worden aangepast of dat voornamelijk met een eenvoudige voorziening gewerkt kan worden. Deze investeringskosten zullen uit het BIZ-budget betaald worden. Bovendien wil de gemeente binnen redelijke grenzen de kosten van de heffing en de inning van de BIZ-bijdrage voor eigen rekening nemen.
- Door de koppeling van de BIZ-bijdrage aan de procedure van de WOZ kan er in het uiterste geval meer dan een jaar verlopen tussen de schriftelijke (positieve) stemming en het moment dat de gemeente daadwerkelijk de opbrengst van de heffing als subsidie aan de ondernemers kan overdragen. Als een dergelijke lange termijn zich voor doet overweegt het college in te springen door het eerste jaar voor te financieren.

Als er veel initiatieven komen, dan zullen er prioriteiten gesteld moeten worden aan de hand van:

- de kansrijkheid van de BIZ
- het organiserend vermogen van de BIZ
- het economisch belang van de BIZ en de voorgestelde maatregelen

Ad 2. Ondersteuning van BI-zones in de uitvoeringsfase

Weliswaar blijft het uitgangspunt dat het bedrijfsleven zelf verantwoordelijk is voor het organiseren en financieren van een BIZ en dat dit niet afhankelijk mag zijn van een gemeentelijke bijdrage. Maar als ondernemers voor een project in de BIZ, dat direct bijdraagt aan een concreet gemeentelijk belang, om een gemeentelijke **subsidie** vragen is het met deze middelen wel mogelijk om aanvullend een bijdrage te verlenen.

Wat wordt er verwacht van het Haagse bedrijfsleven?

Nog veel belangrijker dan de gemeentelijke inbreng is de inzet van de ondernemers zelf. Uiteindelijk zullen zij ervoor moeten zorgen dat bij de stemming de vereiste meerderheid wordt behaald. Zij dragen ook de verantwoordelijkheid voor de inhoud van een businessplan, het proces om draagvlak te verkrijgen en de kwaliteit van de uitvoering. Dit vraagt zeer veel inzet, energie en betrokkenheid van de ondernemers. Ervaring leert dat het hier gaat om een ingewikkeld en tijdrovend proces.

Om het karakter van het ondernemersinitiatief te versterken, wil de gemeente een belangrijk deel van de ondersteuning bij het georganiseerde bedrijfsleven neerleggen. Daarom wordt er een **Stuurgroep BI-zones** ingesteld, met deelname van MKB-Nederland, VNO-NCW, Koninklijke Horeca Nederland en Kamer van Koophandel. Voorzitterschap en secretariaat ligt bij de Kamer van Koophandel.

Gemeente Den Haag neemt als adviseur zitting in de stuurgroep BI-zones. Deze stuurgroep zorgt voor:

- Informatievoorziening richting ondernemers(collectieven)
- Advisering/begeleiding van de ondernemers bij de opstart van een BI-Zone
- Beoordeling voorstellen BI-zones
- Monitoring en toezicht
- Het bemiddelen bij geschillen

Op een aantal punten zal de gemeente vanuit de eigen bevoegdheden wel de finale besluitvorming blijven doen, bijvoorbeeld bij de verdeling van de subsidies naar de BIZ i.o.

Communicatie

Voor het welslagen van de invoering van de BI-zones is voorlichting en communicatie essentieel. Ondernemers moeten weten welke mogelijkheden BI-zones bieden en daarna moeten zij zelf voldoende draagvlak behalen waarvoor zij ook intensief zullen moeten communiceren. Bovendien moeten de successen breed worden uitgedragen, want die vormen de beste basis voor het uitdragen van het idee voor een BIZ. De Kamer van Koophandel zal de communicatie coördineren. Gezien de korte beschikbare termijn zal de communicatiecampagne snel starten om de ondernemers op tijd van de benodigde informatie te voorzien. Daarbij zullen ook alle bestaande communicatiekanalen gebruikt worden.

Begroting

Het bedrag van €1 mln voor het BIZ-budget is in 2008 door het college uit het Dienstresultaat 2007, (bedrijfsgerichte gebiedsverbetering) beschikbaar gesteld in 3 tranches:

2009: € 520.000,00;

2010: € 400.000,00; en

2011: € 80.000,00

Tot slot

Een BIZ is een nieuw en veelbelovend instrument, dat ondernemers de ruimte geeft om eigen plannen te maken en uit te voeren, waarbij de grenzen op voorhand zijn aangegeven. Het succes is sterk afhankelijk of er ook ondernemers op staan, die leiding willen geven aan dit proces.

Zonder die ondernemers komt er niets tot stand. De ervaring leert dat dergelijke ondernemers in Den Haag ruim voor handen zijn, waardoor dit instrument een veelbelovende steun kan zijn voor de versterking van de Haagse concurrentiepositie.

De raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 23 juni 2009,

Besluit:

- I. In te stemmen met het voorstel om als gemeente medewerking te gaan verlenen aan het oprichten van BedrijvenInvesteringsZones conform de Experimentenwet BIZ.
- II. Tot besteding van de beschikbare middelen voor Bedrijfsgerichte Gebiedsverbetering van € 1 miljoen uit het Dienstresultaat 2007 aan:
  - project- en investeringskosten gemeente
  - bijdrage kosten Kamer van Koophandel voor communicatie en servicedesk
  - kosten kwartiermakers en opstellen businessplannen
  - bijdrage aan projecten met een direct gemeentelijk belang

Het aandeel van de gemeentelijke kosten die uit het budget worden gefinancierd, bedraagt 35% (inclusief systeemaanpassing belastingdienst), waardoor er 65% voor het bedrijfsleven (inclusief de kosten van de Kamer van Koophandel) beschikbaar is.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van XXX.

De griffier

De voorzitter

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.